

Posudek diplomové práce Barbory Černé

Kvalita amatérského a profesionálního překladu filmových titulků

(FF UK, 2022, 301 str.)

Tématem diplomové práce je kvalita a divácké vnímání filmových titulků pořízených profesionály a amatéry.

Teoretická část nabízí velmi podrobný a dobře strukturovaný přehled konceptů, které jsou pro zpracování tématu potřebné (audiovizuální překlad, tvorba titulků, amatérské titulkování, hodnocení kvality překladu, standardy titulkování). Nabízí vhled jak do domácí a zahraniční literatury k tématu titulkování, tak do prostředí amatérských autorů titulků.

V empirické části diplomantka rozebírá dva žánrově rozdílné francouzské filmy opatřené jednak profesionálními, jednak amatérskými titulky. Vedle analýzy překladu vycházející z textu titulků (ve spojení s obrazovou složkou díla) se rozhodla zkoumat také divácké hodnocení kvality titulků, a to s využitím protokolu *focus groups*. Teoretickým východiskem pro hodnocení kvality titulků jsou práce Künzliho (2021) a Pedersena (2008). Postup analýzy i metoda vedení skupinových rozhovorů jsou velmi podrobně a přesvědčivě popsány.

Výsledky analýzy vedou k celkovému závěru, že profesionální titulky jsou kvalitnější než amatérské. Tento závěr je detailizován a odstíněn jednak podle jednotlivých rovin analýzy (převod významu, srozumitelnost, stylistika, technické aspekty), jednak podle cílové skupiny (nároky diváků sledujících filmy s titulky staženými z internetu jsou částečně odlišné od nároků, jaké mají návštěvníci kin, a zcela odlišné od nároků translátologa). Rozhovory vedené s *focus groups* nenahrazují kvantitativní analýzu, ale přinášejí zajímavé postřehy k vnímání kvality titulků.

Pokud jde o formální a jazykovou stránku, je práce psána přehledně a srozumitelně. Automatický korektor by býval odstranil několik přehlédnutí (*standartní, Homesova mapa, Netflix, princip, jenž zformuloval, stěžovat místo ztěžovat, proti-názor, rozplynutý, Künzliho, chytla Jamese za slovíčko, verlain místo verlan*). Relativně časté jsou chyby v čárkách (str. 12, 13, 22, 32, 61, 62, 118, 126, 189, 192, 219, 224, 233, 239, 240, 247, 248, 249, 250, 256, 257). Občas lze narazit na kolokvialismus, který se do odborného textu nehodí (*rovnou, pořád, moc informací, akorát, dokoukat film*).

Jedinou zásadní výhradou, kterou k práci mám, je její délka (301 str), která je zcela mimo rozumné meze.

Konkrétní poznámky a otázky k obhajobě:

- Některé termíny jsou definovány podle studentských prací – primárně je třeba odkazovat na publikovaná vědecká díla.
- Str. 128: Absence čárky ve spojení *to co hosté* je považována za chybu – podle pravidel pravopisu zde ale čárka není nutná.

- Str. 149: Výraz *pětka* je hodnocen jako chybný – ve skutečnosti ale opravdu znamená „deset korun“.
- P. Koťátko není v bibliografii.
- Oba amatérské překlady byly nejspíše pořízeny přes angličtinu. Bylo by možné zauvažovat o tom, zda byl překladatel do angličtiny profesionál, nebo amatér? Odkazy na anglickou verzi jsou uváděny pouze u druhého filmu, nikoli u prvního. Co je důvodem?

Diplomová práce je výsledkem velmi pečlivé a inventivní práce jak s teoretickou literaturou, tak s empirickými daty. Doporučuji k obhajobě a navrhuji známku *výborně*.

V Praze, 13. 6. 2022

Tomáš Duběda

vedoucí práce